

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

Програма навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ РИНКИ

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

галузь знань: **29 «Міжнародні відносини»**

спеціальність **292 «Міжнародні економічні відносини»**

освітня програма **«Міжнародні фінанси»**

вид дисципліни: **Обов'язкова**

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“27” серпня 2021 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: **Лазаренко В.Є.**, д.е.н., професор кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від “27” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

(підпис)

Ірина ДЕРІД

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародні фінанси» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи) «Міжнародні фінанси» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(підпис)

Ірина ШКОДІНА

(прізвище та ініціали)

методично -
Програму погоджено методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “ 27” серпня 2021 року № 1

методично -
Голова методичної комісії

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Міжнародні фінансові ринки” складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні фінанси» підготовки бакалавра спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні закономірності функціонування та розбудова різних секторів світового фінансового ринку в аспекті підвищення ефективності здійснення міжнародних фінансових розрахунків між всіма групами суб’єктів світової економіки.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Загальні основи функціонування світових фінансових ринків.
2. Окремі елементи світової фінансової архітектури.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування компетенцій у галузі застосування основних інструментів міжнародних ринків грошей, капіталів та золота; засвоєння теоретичних знань щодо функціонального призначення та структуризації міжнародного фінансового ринку, вироблення студентами умінь, пов’язаних із взаємодією суб’єктів ЗЕД із міжнародними валютно-фінансовими інститутами; формування практичних навичок здійснення базових фінансових послуг на міжнародному ринку цінних паперів та здійснення міжнародного кредитування.

Оволодіння курсом має навчити студентів ефективно використовувати набуті знання в процесі реалізації управлінських заходів щодо ефективного ведення міжнародного бізнесу.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК8. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв’язків

ЗК10. Здатність мотивувати та розробляти ефективну систему організації праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ЗК11. Здатність брати участь у розробці проектів, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК12. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Здатність виокремлювати закономірності, характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів.

ФК2. Розуміння базових категорій та новітніх теорій, концепцій, технологій і методів у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку МЕВ.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК7. Здатність застосовувати базові знання, аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК9. Знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК12. Знання теоретичних основ та практичних навичок оцінювання й аналізу безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ФК14. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування МЕВ для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК15. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК 17 Здатність оцінювати загрози зовнішнього та внутрішнього середовища суб'єктів господарювання, використовувати сучасні механізми забезпечення їх фінансової безпеки.

ФК18 Розуміння специфіки місцевих, державних, міжнародних фінансів, фінансів суб'єктів господарювання.

ФК 19 Здатність використовувати базові знання і практичні навички у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання міжнародного фінансового ринку.

ФК 20 Розуміння змісту основних понять і законів міжнародного фінансового бізнесу

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
56 год.	год.
Індивідуальні завдання	
5 год. зі складу самостійної роботи	год.

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

ПРН6. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН7. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути критичним і самокритичним, розуміти детермінанти впливу на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності та поваги до них.

ПРН8. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН9. Розробляти та реалізовувати міжнародні проекти, працювати в проектних групах, мотивувати людей і рухатися до спільної мети, діяти соціально-відповідально та свідомо

ПРН11. Демонструвати знання та навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ПРН15. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН16. Розуміти та застосовувати базові знання основних нормативно-правових актів і довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН20. Володіти базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, зокрема: міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН22. Застосовувати базові знання, аналізуючи теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН23. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН24. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування МЕВ для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН26. Уміти вирішувати стратегічні проблеми у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародних фінансів.

ПРН27 Уміти застосовувати в своїй діяльності стандарти міжнародної фінансової звітності.

ПРН29. Знати особливості здійснення міжнародної фінансової, операційної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, знання напрямів оптимізації фінансової роботи суб'єктів господарювання на міжнародному ринку.

ПРН30. Аналізувати сучасний стан фінансової системи України та шляхи її інтеграції в міжнародну фінансову систему.

ПРН31 Уміти використовувати сучасні методи управління корпоративними фінансами для вирішення стратегічних завдань учасників міжнародних економічних відносин

ПРН32 Володіти методами аналізу інвестиційних проектів, поведінки економічних агентів на міжнародних фінансових ринках;

ПРН33 Володіти навичками управління міжнародними інвестиційними портфелями та методами щодо їх оптимізації;

ПРН34 Знати способи формалізації й побудови моделей міжнародної економічної діяльності, технології розробки та реалізації управлінських рішень щодо управління фінансовими ресурсами

2. Тематичний план дисципліни

Розділ 1. Загальні основи функціонування світових фінансових ринків.

Тема 1. Сутність та етапи розвитку міжнародного фінансового ринку

Загальне поняття та характеристика світового фінансового ринку. Змістовне та функціональне визначення поняття міжнародного фінансового ринку (МФР). Три головні аспекти сутності МФР (економічний, організаційний і функціональний). Внутрішня і зовнішня структуризація МФР.

Цільове призначення МФР для різних груп суб'єктів світової економіки. Функції МФР у світовій економіці – базові (оптимізуюча, ціноформуюча, витратна, структурна, відтворювальна) та забезпечуючі (страхова та забезпечення міжнародної ліквідності фінансових активів і операцій).

Історія розвитку міжнародної кредитно-фінансової системи. Причини та передумови (чинники) виникнення МФР. Міжнародні нетто-потоки капіталу.

Етапи формування та розвитку МФР. Основні детермінанти та тенденції розвитку сучасного стану МФР. Глобалізація й інтернаціоналізація фінансових ринків. Джерела та інститути регулювання міжнародних фінансових відносин.

Тема 2. Структура та типологія міжнародних фінансових ринків

Основні підходи до структуризації МФР (суб'єктовий, об'єктовий, операційний) та їх особливості. Суб'єкти МФР: цілі та призначення. Інституційна структура МФР. Міжнародні фінансові центри.

Основні об'єкти та класифікації міжнародних фінансових ринків. Домінантні форми фінансових активів на сучасному МФР (боргові зобов'язання і фінансові інструменти) та особливості його об'єктової структуризації. Розбіжності у механізмах функціонування двох макросекторів МФР (ринку грошей та ринку капіталів).

Структура МФР за операційною ознакою. Специфіка розбудови ринків міжнародних кредитів та цінних паперів.

Мікросегментація секторів сучасного МФР та її критерії. Процеси сек'ютиризації фінансових інструментів та науковий алгоритм сучасної структуризації світового фінансового ринку.

Тема 3. Загальна характеристика інструментів МФР

Поняття інструментів МФР та їх загальні властивості. Методологічні підходи та ознаки класифікації інструментів сучасного МФР (терміни обігу, ліквідність, дохідність, ризикованість та ін.).

Основні групи фінансових інструментів на МФР та їх найпоширеніші представники: інструменти позики та власності; інструменти з фіксованим та плаваючим доходом.

Прості та похідні фінансові інструменти: основні розбіжності та ситуації застосування. Гібридні фінансові інструменти та обмеження їх використання.

Розділ 2. Окремі елементи світової фінансової архітектури.

Тема 4. Міжнародні ринки грошей

Поняття та функції ринку грошей як найважливішого сектора МФР.

Підходи до структуризації ринку грошей. Основні об'єкти монетарного ринку та його сектори (ринок міжбанківських кредитів, обліковий ринок та ринок валюти FOREX).

Основні групи суб'єктів та інституційна структура ринку грошей. Роль Центральних банків та наднаціональне регулювання сучасного ринку грошей.

Інструментальна структура міжнародних ринків грошей. Головні інструменти монетарних ринків (казначейські векселя, комерційні цінні папери, перевідні векселя, депозитні сертифікати) і механізми їх застосування).

Основні операції та операційна структура ринків грошей. Суб'єкти та ситуації застосування операцій прямого РЕПО з Центробанками окремих країн, міждилерського РЕПО, валютного свопу, кредитів Центробанків без забезпечення).

Базові показники (індикатори) функціонування міжнародних ринків грошей (коефіцієнт монетизації економіки та сальдо операцій із банківським сектором).

Монетарні індикатори роботи грошового ринку (ставка рефінансування, грошова база, обсяг міжнародних резервів, залишки коштів на коррахунках та депозитних рахунках). Ключові фінансові індикаторами міжнародного грошового ринку (індикативні ставки LIBOR, EURIBOR, TIBOR та EONIA): методологія розрахунку та сфера застосування.

Базові формули розрахунку показників застосування інструментів облікового ринку.

Тема 5. Міжнародні валютні ринки

Історія формування та сучасна сутність світового валютного ринку. Місце та функціональна роль валютного ринку в структурі ринку грошей.

Суб'єктна та об'єктна структура сучасного ринку валюти. Способи організації фінансових операцій над ринком валюти. Валютні котирування та курси. Види валют (резервні, конвертовані та неконвертовані) та особливості операцій з ними.

Конверсійні операції на міжнародних валютних ринках і їх різновиди. Основні інструменти ринку конверсійних операцій.

Міжбанківський ринок депозитних операцій в іноземній валюті: суб'єкти, об'єкти та інструменти взаємодії.

Прості, похідні та гібридні інструменти на міжнародному валютному ринку (спот, своп, форвардний аутрайт, ф'ючерс, опціон, арбітраж): особливості застосування та порівняння ефективності для хеджування валютних ризиків.

Тема 6. Міжнародні ринки капіталів

Поняття та функціональна роль світового ринку капіталів як сектору МФР. Структура міжнародних ринків капіталу. Фондовий ринок і ринок позикового капіталу: цільові та інструментальні відмінності.

Міжнародний кредитний ринок та його структуризація. Основні суб'єкти та об'єкти ринку міжнародних кредитів. Класифікації міжнародних банківських кредитів (проектні, комерційні, змішані, роловерні, індивідуальні та синдиковані): механізми надання та ситуації застосування. Формули для розрахунку дохідності міжнародних кредитів.

Основні форми міжнародного банківського кредитування (лізинг, факторинг та форфейтинг): порівняння за ефективністю забезпечення зовнішньої торгівлі та ЗЕД-операцій суб'єктів світової торгівлі.

Міжнародний ринок боргових зобов'язань та особливості його функціонування. Різновиди міжнародних облігацій.

Тема 7. Міжнародний ринок цінних паперів

Поняття та функціональна роль фондового ринку як сектору ринку капіталів. Відмінності ринку цінних паперів від товарних ринків.

Організаційна структура ринку цінних паперів (первинний і вторинний ринок; біржовий і позабіржовий; касовий та строковий).

Суб'єкти фондового ринку та їх цільові функції. Органи регулювання і контролю міжнародних ринків цінних паперів. Поняття структура та функції фондової біржі. Система міжнародних фондових бірж як сегмент інфраструктури сучасної глобальної економіки.

Основні класифікації та різновиди цінних паперів на міжнародних ринках. Первинні та вторинні цінні папери. Майнові та боргові фондові цінності.

Акції як інструменти майнових прав суб'єкт економіки: основні властивості та особливості обігу. Види акцій як простого та похідного фінансового інструменту. Особливості заліку акцій та специфіка функціонування міжнародного ринку акцій.

Облігації як боргові цінні папери. Місце акцій як інструмента ринку позичкових капіталів. Порівняння облігацій та акцій як засобів залучення капіталів суб'єктами ЗЕД. Види облігацій як простих, похідних та гібридних інструментів ринку капіталів. Особливості заліку акцій та специфіка функціонування міжнародного ринку акцій.

Вексель як неемісійний борговий цінний папір: відзначальні особливості обігу та заліку. Особливості функціонування міжнародного вексельного ринку.

Банківські сертифікати та державні цінні папери: призначення та механізм обігу.

Чеки й коносаменти та їх різновиди. Закладна як фінансове зобов'язання по угодам іпотеки.

Вторинні цінні папери як похідні інструменти фондового ринку: цілі емісії та основні різновиди. Фондовий варант. Депозитарна розписка. Курсова вартість цінних паперів: ключові детермінанти та механізм формування. Головні індикатори якості різних видів цінних паперів.

Тема 8. Міжнародний ринок золота і дорогоцінних металів

Роль золота та дорогоцінних металів у світовій торгівлі.

Ринок золота як сектор МФР: функціональне призначення та особливості структури.

Об'єктна та суб'єктна структура міжнародного ринку дорогоцінних металів.

Інструментальна структуризація ринків золота. Основні операції із золотом та особливості їх обліку. Поняття металевих рахунків та способи їх трансформації у звичайні фінансові документи.

Види інструментів на ринках дорогоцінних металів. Особливості здійснення простих (спот-) та похідних (своп-, форвард- та опціонних угод).

Інфраструктура ринків золота. Специфіка регулювання роботи міжнародних ринків золота та інструменти хеджування ризиків.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	пр.	лаб.	інд.	С.Р.		л	п.	лаб.	інд.	С.Р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Загальні основи функціонування світових фінансових ринків												
Тема 1. Сутність та етапи розвитку міжнародного фінансового ринку	8	2	2			4						
Тема 2. Структура та типологія міжнародних фінансових ринків	18	6	6			6						
Тема 3. Загальна характеристика інструментів МФР	18	4	4			10						
<i>Разом за розділом 1</i>	44	12	12			20						
Розділ 2. Окремі елементи світової фінансової архітектури												
Тема 4. Міжнародні ринки грошей	12	2	2			8						
Тема 5. Міжнародні валютні ринки	14	4	4			6						
Тема 6. Міжнародні ринки капіталів	19	6	6			7						
Тема 7. Міжнародний ринок цінних паперів	18	6	6			6						
Тема 8. Міжнародний ринок золота і дорогоцінних металів	8	2	2			4						
<i>Разом за розділом 2</i>	71	20	20			31						
<i>Контрольна робота (виконання)</i>	5					5						
Усього годин	120	32	32			56						

4. Темі семінарських (практичних, лабораторних) занять (денна форма)

№	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність та етапи розвитку міжнародного фінансового ринку	2
2	Структура та типологія міжнародних фінансових ринків	6
3	Загальна характеристика інструментів МФР	4
4	Міжнародні ринки грошей	2
5	Міжнародні валютні ринки	4
6	Міжнародні ринки капіталів	6
7	Міжнародний ринок цінних паперів	6
8	Міжнародний ринок золота і дорогоцінних металів	2
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми, види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Сутність та етапи розвитку міжнародного фінансового ринку (написання доповіді)	4
2	Структура та типологія міжнародних фінансових ринків (написання есе, презентацій)	6
3	Загальна характеристика інструментів МФР (підготовка проектів)	10
4	Міжнародні ринки грошей (підготовка до ділової ігри, підготовка до співбесіди)	8
5	Міжнародні валютні ринки (виконання розрахункових завдань, підготовка до проблемних ситуацій)	6
6	Міжнародні ринки капіталів (підготовка виступу, підготовка до проблемних ситуацій)	7
7	Міжнародний ринок цінних паперів (підготовка до співбесіди, підготовка до диспуту)	6
8	Міжнародний ринок золота і дорогоцінних металів (виконання тестових і розрахункових завдань)	4
9	Виконання контрольної роботи	5
	Разом	56

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання покликані закріплювати та поглиблювати теоретичні знання та прикладні навички, здобуті студентами на лекціях, консультаціях, під час практичних (семінарських) занять, в процесі групової самостійної підготовки. Контрольна робота, передбачена навчальним планом включає виконання розрахункових та творчих проблемних завдань.

Приклад контрольної роботи

1. Розкажіть про:

Порівняння облігацій та акцій як засобів залучення капіталів суб'єктами ЗЕД. Види облігацій як простих, похідних та гібридних інструментів ринку капіталів. Особливості заліку акцій та специфіка функціонування міжнародного ринку акцій. Максимальний бал 5

2. Розкажіть про :

Ключові фінансові індикаторами міжнародного грошового ринку (індикативні ставки LIBOR, EURIBOR, TIBOR та EONIA): методологія розрахунку та сфера застосування. Максимальний бал 5

3. Вирішіть задачу - максимум 10 білів

7. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента.

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу:
 - словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж);
 - наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
 - практичні (вправи, практичні роботи, дослідні роботи).
2. За організаційним характером навчання:
 - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
 - бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.
3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

8. Методи контролю

Формами контролю знань є опитування та участь у диспутах, ділових іграх та розв'язанні проблемних ситуацій на практичних (семінарських) заняттях, підготовка есе, доповідей та презентаційних проєктів, проведення контрольної роботи (в рамках самостійної роботи студента), модульного контролю, іспиту, який проводиться у письмовій формі.

9. Перелік контрольних питань для підсумкового іспиту

1. Світовий фінансовий ринок: історія формування та етапи розвитку.
2. Світове фінансове середовище та його взаємозв'язок з економічним середовищем.
3. Глобалізація фінансових ринків. Ключові аспекти фінансової революції.
4. Суб'єкти міжнародних фінансів та їх характеристика.
5. Функції міжнародних фінансів.
6. Фінансові ресурси світового господарства та механізми їх перерозподілу.
7. Міжнародні фінансові активи та їх властивості.
8. Міжнародні валютно-фінансові потоки. Основні характеристики, канали руху та фактори, що впливають на рух світових фінансових потоків.
1. Світовий фінансовий ринок. Сутність та структура міжнародного фінансового ринку.
2. Характеристика відмінностей світових фінансових ринків від національних.
3. Світові фінансові центри : поняття, стадії розвитку, необхідні елементи та основні умови функціонування.
4. Характеристика найважливіших світових фінансових центрів (Лондон, Нью-Йорк, Токіо)
5. Офшорні банківські центри: причини привабливості, загальні характеристики, типи.
6. Світова валютна система, її функції та головне завдання.
7. Основні складові світової валютної системи. Порівняння основних елементів національної і світової валютних систем.
8. Конвертованість валюти. Види конвертованості валют.
9. Валютний курс: сутність, види, функції, багатфакторність.
10. Міжнародна валютна ліквідність та її основні компоненти.
11. Структура валютного ринку, об'єми та сучасні тенденції розвитку валютного ринку.
12. Поняття валютної операції та валютних цінностей. Класифікація валютних операцій.

13. Характеристика основних інструментів валютних операцій.
14. Валютне котирування і валюта котирування.
15. Еволюція світової валютної системи.
16. Бреттон-Вудська валютна система: період функціонування, основні принципи, характеристика.
17. Характеристика Ямайської валютної системи.
18. Європейська валютна система: поняття, принципи, характеристика.
19. Характеристика спот-ринку: поняття, учасники, операції, звичаї.
20. Строковий міжнародний фінансовий ринок. Строкові операції МФР та їх види. Учасники строкового ринку.
21. Форвардні операції. Методи регулювання міжнародного форвардного ринку.
22. Ф'ючерсна операція. Поняття ордеру у ф'ючерській торгівлі та основні його види.
23. Операції «своп». Мотивація здійснення «своп»-операцій. Типологія свопів (типи та види).
24. Операції опціон: поняття, види, стилі, ціна опціону.
25. Арбітражні операції: поняття та види.
26. Міжнародний кредитний ринок: сегменти ринку, сучасна характеристика, інструменти.
27. Міжнародний кредит: джерела, принципи, функції.
28. Форми міжнародного кредитування.
29. Валютно-фінансові та платіжні умови міжнародного кредиту.
30. Методи мінімізації ризиків при міжнародному кредитуванні.
31. Факторинг.
32. Форфейтинг.
33. Міжнародний лізинг.
34. Синдикований кредит та етапи розвитку ринку синдигованих кредитів.
35. Євроринок та його специфічні характеристики, євровалюта.
36. Іноземні облігації та єврооблігації. Порівняльна характеристика.
37. Особливості функціонування ринку іноземних облігацій.
38. Особливості функціонування ринку єврооблігацій. Його суб'єкти.
39. Комерційні папери як короткострокові боргові цінні папери на міжнародному кредитному ринку.
40. Депозитні сертифікати як короткострокові боргові цінні папери на міжнародному кредитному ринку.
41. Середньострокові боргові папери на міжнародному кредитному ринку.
42. Ринок деривативів: інструменти та характеристика.
43. Євровалютний міжбанківський ринок. Інструменти міжбанківського євровалютного ринку.
44. Характеристика ринків міжнародних інвестицій.
45. Ведучі ринки акцій. Ринок євроакцій.
46. Порівняння світових ринків облігацій та акцій.
47. Ринки акцій країн третього світу.
48. Характеристика інвестиційних ринкових механізмів.
49. Поняття міжнародних розрахунків. Типи і види.
50. Форми міжнародних розрахунків.
51. Значення золота у валютній сфері.
52. Ринки золота: поняття, класифікація, особливості функціонування.
53. Операції із золотом. Золоті аукціони.
54. Валютний ринок: поняття, передумови створення, функції, основний товар та суб'єкти.
55. Роль міжнародних фінансових організацій в регулюванні МФР.

Критерії оцінки успішності та результатів навчання

1. За кожне семінарське заняття встановлено максимальну кількість балів, що їх можна отримати, виконавши усі запропоновані завдання повно та без помилок. Зазвичай сюди входить відповідь на запитання, винесене на обговорення на семінарське заняття, або виступ з представленням завдання, винесеного у самостійну роботу студента, а також чіткі короткі відповіді студента на додаткові питання викладача в рамках, винесеної на обговорення теми. Якщо студент плутано та неповно відповідає на основне питання, не відповідає на додаткові питання – його бал знижується. Підвищити його студент може, проявляючи подальшу активність на семінарі, відповідаючи на питання, поставлені іншим студентам, якщо ті не знають відповіді. Бали також приносить участь в дискусії із обговорення проблемних питань за темою на основі прочитаних матеріалів та власних суджень. Якщо студент вивчив питання до семінару, але не виконав письмове завдання із самостійної роботи - його бал також знижується.

2. У курсі дисципліни передбачено 1 контрольну роботу. Контрольна робота виконується вдома і передбачає певну кількість балів за кожне із завдань у варіанті. Повне і правильне виконання усіх завдань дає максимальний бал. За перше проблемне творче питання – максимум 5 балів, за друге – максимум 5 балів, за правильне вирішення задачі – максимум 10 балів.

3. Підсумком вивчення дисципліни є складання письмового екзамену. Макет завдання надається студентам заздалегідь разом із питаннями до заліку. Біля кожного пункту у варіанті заліку проставлено максимальну кількість балів, що їх можна отримати за наявності чіткої, правильної відповіді.

Увага. У разі настання / подовження дії **обставин непереборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання певний відсоток семінарських занять може бути проведений в дистанційній формі (із використанням платформи **Moodle та Zoom**)

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота								Контрольна робота	Разом	Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
5	5	5	5	5	5	5	5	20	60	40	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Васечко В.К. Валютно-фінансовий механізм зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : Навчальний посібник / Васечко В.К. – Київ: «Центр навчальної літер-ри», 2004. 216 с.
2. Галанов В.А. Международный финансовый рынок: учеб. пособие для студентов вузов / В.А. Галанов и др.; под ред. В.А. Слепова, Е.А. Звоновой; Рос. экон. акад. им. Г.В. Плеханова. – М.: Магистр, 2009. – 543 с.
3. Галанов В.А. Производные финансовые инструменты: учебник для студентов вузов / В.А. Галанов. – М.: ИНФРА-М, 2011. – 208 с.
4. Івасів Б.С. Міжнародні ринки грошей і капіталів [Текст]: навчально-методичний посібник / Івасів Б.С., Комар В.В. – Тернопіль: СПД-ФО Шпак В.Б., 2008. – 119с.
5. Максимова В.Ф. Международные финансовые рынки и международные финансовые институты: учеб.-метод. комплекс / В.Ф. Максимова, К.В. Максимов, А.А. Вершинина. – М., 2009. – 175 с.
6. Международный финансовый рынок: учебное пособие [Текст] / Под ред. Слепова В.А. – М.:Магистр, 2014.
7. Суэтин А.А. Международный финансовый рынок [Текст] / Суэтин А.А. – М.: Кнорус, 2007.
8. Ширяев В.И. Модели финансовых рынков. Оптимальные портфели, управление финансами и рисками: учеб. пособие для студентов вузов / В.И. Ширяев. – 2-е изд. – М.: ЛИБРОКОМ, 2009. – 216 с.
9. Факторинг і форфейтинг: у чому різниця? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bankografo.com/factoring-i-forfeiting-u-chomu-riznitsya.html>
10. Шелудько Н. М. Фінансові інститути та фінансові ринки: посткризові трансформації: (за матеріалами наук. конфер.) : [19 трав. 2011 р. // Економіка і прогнозування: Науково-аналітичний журнал – Київ, 2011. – : № 2. – С. 152-155.

Додаткова література

1. Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» № 15-93 від 19.02.1993 р. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/15-93>
2. Закон України «Про банки і банківську діяльність» №2121-III від 7.12.2000р. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
3. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» №959- XII від 16.04.1991 р.

- [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
4. Закон України «Про Національний банк України» №679-XIV від 20.05.1999р. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
 5. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» №185/94 від 23.09.1994 р. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>
 6. Положення про порядок та умови торгівлі іноземними валютами / Затверджено Постановою Правління Національного банку України №281 від 10.08.2005 р. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0950-05>
 7. Про цінні папери та фондовий ринок. Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
 8. Береславська О.І. Міжнародні розрахунки та валютні операції [Текст]: Навч. посібник / О.І. Береславська, О.М. Наконечний, М.Г. П'ясецька та ін.; За заг.ред. М.І. Савлука. – К.: КНЕУ, 2002. – 392 с.
 9. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини [Текст] : Підручник.-5-е вид., перероб. і доп. / Боринець С.Я. – К.: Знання, 2008. – 583 с.
 10. Гинзбург А.И. Рынки валют и ценных бумаг [Текст] / Гинзбург А.И., Михейко М.В.. – СПб.: Питер, 2004. – 251 с..
 11. Гладій І. І. Регіоналізація світового ринку: євро інтеграційний аспект [Текст]: Монографія / Гладій І. І. – Тернопіль: Економічна думка, 2006. – 544 с.
 12. Корнелиус Лука. Торговля на мировых валютных рынках [Текст] / Корнелиус Лука. М.: Альпина Бизнес Букс, 2005.
 13. Халл Д.К. Опционы, фьючерсы и другие производные финансовые инструменты / Д.К. Халл; пер. с англ. – 6-е изд. – М.: Вильямс, 2008. – 1056 с.: ил.

11. Інтернет та інші інформаційні ресурси

1. Журнал «Финансовые исследования».
2. Журнал «Финансы и кредит».
3. Журнал «ФЭС: Финансы. Экономика. Стратегия».
4. The Journal of Finance. USA: American Finance Association. - December 2006. – Vol. 61. - №6.
5. Офіційний сайт Всесвітнього банку [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.worldbank.org.
6. Офіційний сайт Асоціації українських банків [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.aub.com.ua>
7. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
8. Офіційний сайт Інформаційного агентства «Росбізнесконсалтинг» [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.rbc.ru
9. Офіційний сайт Інформаційного ресурсу «Фінам» [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.finam.ru
10. Офіційний сайт Інформаційного агентства Сbonds.ru. [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.cbonds.ru
11. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. Огляд економічного розвитку країн світу, щорічні звіти МВФ, міжнародні ринки капіталу, міжнародна торгівля [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.imf.org .
12. Офіційний сайт Національного банку України - [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
13. Офіційний сайт Financial Times - [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.ft.com/>
14. Офіційний сайт The Wall Street Journal - [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.wsi.com/>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно (на платформах Google Classroom та Zoom) в певному відсотку можуть проводитися практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи, можливе написання контрольної роботи, передбаченої навчальним планом;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться практичні та семінарські заняття у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **трpfvty** **дистанційно** на платформах Google Classroom та Zoom